

Список використаних джерел

1. Конституція України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 30, ст. 141)
2. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13 квітня 2012 року (станом на 04 жовтня 2021 року). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.
3. Постанова КМУ від 29 грудня 2021 р. N 1456 «Про затвердження Порядку перевірки документів в осіб, огляду речей, транспортних засобів, багажу та вантажів, службових приміщень і житла громадян під час забезпечення заходів правового режиму воєнного стану»
4. Основи оперативно-розшукової діяльності : навч. посіб. / С. В. Албул, С. В. Андрусенко, Р. В. Мукоїда, Д. О. Ноздрін; за заг. ред. С. В. Албула. - Одеса : ОДУВС, 2016. — 270 с. — з іл. (Серія: Теорія і практика ОРД).

Білошицький Олексій Георгійович,
аспірант кафедри поліцейського права
Національної академії внутрішніх справ

ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ КАДРОВИМ СКЛАДОМ ПАТРУЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ В ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ

24.02.2022 року Україна почала жити в умовах жорстокої війни. З того періоду Національна поліція України (далі - НПУ) згідно ст. 8 Закону України (далі - ЗУ) «Про Національну поліцію» [2] повинна діяти відповідно до Конституції України (далі - КУ)[3] та ЗУ «Про правовий режим воєнного стану»[1]. Введений воєнний стан вніс корективи в систему механізмів управління та організацію роботи поліцейських.

З 2014 року всі правоохоронні структури без винятку, в раз необхідності, залучались до деескалації воєнного конфлікту. Разом з тим, вони виконують й щоденні функції: забезпечення публічної безпеки і порядку, розшук і затримання злочинців, надання сервісних послуг тощо. Поеднання вище згаданих функціональних завдань в період воєнного стану вимагає від персоналу поліції стійкості, витривалості та додаткових зусиль, а від керівного складу - високої кваліфікації та професійної компетенції.

У ст. 1 ЗУ «Про правовий режим воєнного стану» йдеться мова про те, що воєнний стан – це особливий правовий режим, що вводиться в Україні або в окремих її місцевостях у разі збройної агресії чи загрози нападу, небезпеки державній незалежності України, її територіальній цілісності та передбачає надання відповідним органам державної влади, військовому командуванню, військовим адміністраціям та органам місцевого самоврядування повноважень,

необхідних для відвернення загрози, відсічі збройної агресії та забезпечення національної безпеки, усунення загрози небезпеки державній незалежності України, її територіальній цілісності, а також тимчасове, зумовлене загрозою, обмеження конституційних прав і свобод людини і громадянина та прав і законних інтересів юридичних осіб із зазначенням строку дії цих обмежень [1]. Відповідний режим був введений в лютому 2022 року, але збройний конфлікт вже існував більше 8 років на території нашої країни. Такий конфлікт характеризувався:

- захопленням територій незаконними збройними формуваннями;
- відпрацюванням диверсійно-розвідувальних груп по здійсненню терористичних актів;
- використанням цивільного населення для здійснення провокацій тощо.

Збройний конфлікт (як передвоєнний стан) та сам воєнний стан внесли певні корективи в оперативну обстановку країни та роботу підрозділів поліції країни:

- збільшився безконтрольний потік зброї різного виду;
- почались масові незаконні примусові вивезення цивільного населення на території держави-терориста;
- поширювалось мародерство;
- збільшились часті загрози терористичних актів, які стали перепоною на шляху забезпечення поліцією публічної безпеки та порядку.

Протидія таким явищам була ефективною тільки за умови пошуку й реалізації нових моделей побудови, планування та реалізації правоохоронних цілей з боку керівництва. Такі реалії сьогодення вказують нам на те, що в організаційній діяльності та управлінні роботи кадрового складу поліції, керівна ланка має орієнтуватись на:

- умови в яких працюють правоохоронці (на деокупованих замінованих територіях, в прикордонних районах, блокпостах тощо);
- тривалість здійснення службових завдань;
- моральний стан та психічне здоров'я підпорядкованого складу;
- сформованість команди та колективу.

Варто відзначити, що при співпадінні інтересів суб'єктів та об'єктів управління, такий симбіоз матиме достатній вплив на досягнення цілей та стратегічних завдань. При цьому, основні етапи залишаються незмінними:

- 1) постановка основних цілей;
- 2) планування подальших дій та прогнозування можливих наслідків;
- 3) оцінка ситуації в мінливих швидко змінюючих обставинах та відповідне коригування наступних професійних дій;
- 4) прийняття управлінського рішення;

5) контроль та аналіз реалізації рішення.

Суб'єктами управління виступають як підрозділи, так і посадові особи наділені такими функціями. Об'єктом управління виступає підпорядкований персонал патрульної поліції.

З часу повномасштабного вторгнення держави-терориста в нашу країну особливої форми набула діяльність патрульної поліції. Окрім звичайних завдань по забезпеченню безпеки дорожнього руху додалися:

- перевірка повідомлень про залишення так званих «маяків»;
- патрулювання в районі дорожніх укріплених контрольно-пропускних пунктів;
- виявлення підозрілих громадян, які можуть здійснювати дії на користь ворога;
- цілодобове патрулювання на визначених територіях;
- надання домедичної допомоги потребуючим;
- зупиняти транспортний засіб та перевіряти осіб, якщо вони схожі на осіб, які ймовірно самовільно покинули місце утримання військовополонених;
- сприяння дотриманню населенням встановленого часу комендантської години;
- регулювання дорожнього руху на перехрестях в разі тривалої відсутності електроенергії;
- охоронна критично важливих для життя об'єктів;
- виїзд до зон активних боїв або на де-окуповані території тощо.

Тому, при управлінні підпорядкованим складом, керівникам необхідно:

- раціонально розподіляти сили й засоби підпорядкованого підрозділу;
- збільшувати трудовий резерв шляхом підготовки кандидатів на службу до реалій роботи та особливостей її здійснення;
- вміти формувати службові екіпажі із врахування компетентності правоохоронців;
- сприяти формуванню командної роботи, яка спрямована на досягнення єдиних спільних цілей;
- працювати над патріотичним вихованням підлеглих;
- піклуватись над підвищенням морального й матеріального стану підлеглих (їх потреб та можливостей).

Для реалізації вище згаданих напрямків варто випрацювати й нові методи управління, що дозволять швидко адаптуватись до умов сьогодення та збройної агресії й професійно виконувати функціональні обов'язки в будь-яких екстремальних умовах. До загальних методів управління відносять:

- адміністративно-правові;
- адміністративно-організаційні;
- економічні та соціально-психологічні;
- організаційно регулюючі.

Даний перелік варто оновити та розширити новітніми методами, які б не були орієнтовані на примушення, а навпаки на стимулювання бажання виконувати підлеглими своїх службових обов'язків. Відповідно, при підготовці персоналу та їх навчанню, слід відводити велику роль патріотичному вихованню. У процесі виховання:

- зростатиме повага до КУ та нормативної системи регулювання суспільних відносин;
- зростатиме патріотична відповідальність перед населенням, яке потребуватиме допомоги;
- сформується готовність брати відповідальність за свої дії;
- проявлятиметься стійка толерантність до представників волевиявлення національних меншин та інших народів;
- сформується готовність стійко протистояти сепаратизму та ненависті до України та її народу;
- сформується україномовна мовленнєва культура тощо.

Підсумовуючи все викладене, варто сказати, що жорсткі реалії сьогодення потребують сміливих кроків та рішень від правоохоронних органів, які покликані забезпечувати внутрішній порядок в країні та надавати допомогу населенню, яке цього потребує. Завдяки якісному та організаційному управлінні з підбором відповідних методів особовий склад буде орієнтований на досягнення цілей та дієвого результату.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про правовий режим воєнного стану»; від 12.05.2015 № 389-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>
2. Закон України «Про Національну поліцію»; від 02.07.2015 № 580-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>
3. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/Z960254K>

Варваринець Василь Іванович,

викладач кафедри оперативно-розшукової діяльності Національної академії внутрішніх справ

АНАЛІТИЧНА РОБОТА У ПРОТИДІІ ЗЛОЧИНАМ, ЩО ВЧИНЯЮТЬСЯ ОГАНІЗОВАНИМИ ГРУПАМИ ТА ЗЛОЧИННИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ

В умовах сьогодення проблема розкриття й розслідування злочинів завжди була в центрі уваги. Реформування політичної та економічної систем суспільства яка впливає на формування правової держави усе більшу актуальність набуває боротьба зі злочинністю, яка завдає значної шкоди державі та негативно впливає на стан економіки та криміногенну ситуацію в цілому. Останнім часом особливої уваги